

istum. et non extinguetur. Ad regē autē iuda qui misit uos p dño deprecando: sic loquimini. Hec dicit dñs dñs isrl. Quia au disti uerba uoluminis atq; emol litum est cor tuum. et humilia tus es in conspectu dñi sup his q̄ dicta sunt contra locum hunc et habitatores ierlm̄. reuertisq; effaciem meā. scidisti uestimen ta tua. et fleuisti corā me ego quoq; exaudiui te dicit dñs. Iam enī colligam te ad patres tuos. et infereris in sepulchrū tuum in pace. nec uidebunt oculi tui omne malum quod ego inducturus sum sup locū istum et sup habitatores eius. Reulerunt igitur regi cuncta que dixerat holda. At ille con uocatis uniuersis maiorib; na tu iuda et ierlm̄. ascendit do mū dñi. unaq; om̄s uiri iuda et habitatores ierlm̄. sacerdotes et leuitę. et cunctus popl̄s ami nimo usq; ad maximū. Quib; audientib; in domo dñi. legit rex omnia uerba uoluminis. et stans in tribunali suo. p̄cus sit fedus coram dño. utambu laret post eum et custodiret precepta et testimonia et iusti ficationes eius in toto corde suo et in tota anima sua. faceretq; que sc̄pta sunt in uolumine illo quod legerat. Adiurauit quoq; sup hoc omnes qui repti

fuerant in ierlm̄ et beniamin: et fecerunt habitatores ierlm̄ iuxta pactum dñi dei patrū suorū. Ab stulit ergo iosias cunctas abhomi nationes de uniuersis regionibus filiorū isrl: et fecit om̄s qui residui erant in isrl seruire dño deo suo. Cūcūq; dies ei n̄ recesserit a dño deo suo. Fecit autē iosias in ierlm̄ phase dño. q̄ d̄mo latū ē. xiii. die m̄sis p̄mi: et constitu it sacerdotes in officijs suis hortat q; est eos ut ministrarent in domo dñi. Leuitis quoq; ad quorū erudi tionē om̄s isrl sanctificabatur dño: locutus est. Ponite archam in sc̄ua rio templi quod edificauit salomō filius dauid rex isrl: nequaquam enī eam ultra portabitis. Nunc au tē ministrate dño deo uestro. et po pulo eius isrl: et preparate uos p domos et cognationes ur̄as in diuisionib; singulorū sicut prece pit dauid rex isrl. et descripsit sa lomō filius eius. Ministrate in sc̄uario p familias ur̄as. turmas q; leuiticas: et sc̄ificati immolate phase. fr̄s etiam ur̄as ut possint iuxta uerba que locutus est dñs in manu moȳsi facere: preparate. Dedit preterea iosias omni poplō qui ibi fuerat inuentus in sollemp nitatē phase agnos et hedos de gregib; et reliqui pecoris triginta milia. boumq; tria milia. Hec de regis uniuersa substantia. Duces quoq; eius sponte quod uouerant obtulerunt: tam poplō quā sacer

dotibus et leuitis. Porro elchias
et zacharias et iehibel principes
domus dñi: dederunt sacerdoti-
bus ad faciendum phase. pecora
commixta duo milia sexcenta.
et boues trecentos. Chonenias au-
tem et semcias etiam et nathanael
frater eius. necnon asabias. iabiel
et iozabach principes leuitarum:
dederunt ceteris leuitis ad celebra-
dum phase quinq; milia pecorum.
et boues quingentos. Preparatūq;
est ministeriū. Et steterunt sacer-
dotes in officio suo. leuitę quoq;
in turris iuxta regis impium: et
immolatum est phase. Aspserunt
q; sacerdotes manus suas sanguine.
et leuitę detraherunt pelles holo-
caustorum: et separauerunt ea ut
darent p domos et familias singu-
lorū. et offerrentur dño sicut scrip-
tum est in libro moyfi. De bobus
quoq; fecerunt similiter: et assau-
erunt phase sup ignem. iuxta qđ
lege preceptum est. Pacificas uero
hostias coxerunt in leberis et catta-
bis et ollis: et festinato distribue-
runt uniuersę plebi. Sibi autē
et sacerdotib; postea parauerunt.
Nam oblationib; holocaustorū
et adipum: usq; ad noctē sacerdo-
tes fuerant occupati. Vnde leuitę
et sibi et sacerdotib; filiis aaron:
parauerunt nouissimis. Porro cā-
tores filij asaph stabant in ordine
suo iuxta preceptum dauid: et
asaph et eman et idithun pphē

106
tarum regis. Ianitores uero ppor-
tas singulas obseruabant: ita
ut nec puncto quidem discede-
rent a ministerio. Quam obrē
et fr̄s eorum leuitę: parauerunt
eis cibos. Omnis igitur cultura
dñi rite completa est in die illa:
ut facerent phase et offerrent
holocausta sup altare dñi iuxta
preceptū regis iosie. Feceruntq;
filij isrl̄ qui reperi fuerunt ibi pha-
se in tempore illo: et sollempni-
tatem azimorū septē diebus. Non
fuit phase simile huic in isrl̄ a di-
ebus samuhelis pphē: sed nec qđ
quam de cunctis regib; isrl̄ fecit
phase sicut iosias sacerdotib; et
leuitis. et omni iude et isrl̄ qui
reperi fuerat. et habitatoribus
ierlm̄. Octauodecimo anno re-
gni sui iosie. hoc phase celebra-
tum est. Postquam instauratione
iosias templum. ascendit
nachao rex egypti ad pugnan-
dum in charcarnis iuxta euphra-
tem: et pcessit in occursum eius
iosias. At ille missis ad eum nū-
cijs ait. Quid michi et tibi est
rex iuda? Non aduersum te ho-
die uenio: sed contra aliam pu-
gnando domū. ad quā dñs me
festinato ire precepit. Desine
aduersum dñm facere qui mecum
est: ne interficiat te. Noluit
iosias reueri. sed contra eū pre-
parauit bellum. nec adqueuit
sermonib; nachao ex ore dei:

uerum prexit ut dimicaret in ca-
po mageddo. ibiq; uulneratus a
sagittarijs: dixit pueris suis. Edu-
cite me de prelio: oppido quia
uulneratus sum. Qui transfule-
runt eum de curru in alteru cur-
rum qui sequebatur eum moze
regio: et asportauerunt in ierlm.
Mortuusq; est et sepultus in mau-
soleo patru suorum. et uniuersus
iuda et ierlm luserunt eu: hie-
remias maxime. Cuius omnes
cantores atq; cantatrices. usq; in
presente diem: lamentationes
sup iosiam replicant. et quasi
lex operant in isrl. Ecce scriptu
fertur in lamentationib; Reliq;
autem sermonu iose et misericordia-
rum eius que precepta sunt le-
ge dñi. opa quoq; illius pma
et nouissima: scripta sunt in
libro regum isrl et iuda. *xxvi* Gult
ergo popls terre ioachaz filiu
iose: et constituit regem pro pa-
tre suo in ierlm. Viginti trium
annoru erat ioachaz cum reg-
nare cepisset: et trib; mensib;
regnauit in ierlm. Amouit au-
tem eum rex egypci cum uenis-
set in ierlm: et condempnauit
terra centum talentis argenti.
et talento auri. constituitq; re-
gem p eo elachim frēm eius su-
per iudam et ierlm. et uertit
nomen eius ioachim. Ipsum
uero ioachaz tulit secum: et
adduxit in egypcu. Viginti

quinq; annorum erat ioachim
cum regnare cepisset: et undecim
annis regnauit in ierlm. fecitq;
malum coram dño deo suo. Con-
tra hunc ascendit nabuchodono-
sor rex chaldeoru: et uinctum ca-
tenis duxit in babilone. ad qua
et uasa dñi transfudit et posuit
eam in templo suo. Reliqua autē
uerborum ioachim et abhomi-
nationu eius quas operatus est. et
que inuentę sunt in eo: continen-
tur in libro regum isrl et iuda.
Regnauit ergo ioachim filius ei
p eo. Octo annoru erat cum regna-
re cepisset ioachim: et trib; mensi-
bus ac decem dieb; regnauit in ie-
rusalem. fecitq; malum in conspe-
ctu dñi. Cumq; anni circulus uol-
ueretur: misit nabuchodonosor
rex. qui adduxerunt eu in babilo-
nem. asportatis simul preciosissi-
mis uasis domus dñi. Regem uero
constituit sedechiam patruu eius:
sup iudam et ierlm. Viginti et uni-
us anni erat sedechias cum regna-
re cepisset: et undecim annis reg-
nauit in ierlm. Fecitq; malum in
conspectu dñi dei sui: nec erubu-
it faciem hieremie pphę loquen-
tis ad se ex ore dñi. A rege quoq; na-
buchodonosor recessit qui adiuua-
uerat eum p dñm: et indurauit
ceruicem suam et cor ut non re-
uerteretur ad dñm dñm isrl. Sed et
uniuersi principes sacerdotum et
popls preuaricati sunt inique

iuxta uniuersas abhominaciones
gentium: et polluerunt domum
dñi quā sanctificauerat sibi in
ierlm. Mittebat autē dñs deus
patrū suorū ad illos p manū nū
ciorū suorū de nocte confurgens
et cotidie commonens: eo qđ par
ceret poplō et habitaculo suo.

At illi subsannabant nuncios dei.
et parumpendebant sermones
eius illudebantq; pphīs: donec as
cenderet furor dñi in poplū eius.
et esset nulla curatio. Adduxit enī
sup eos regem chaldeorū: et inter
fecit iuuenes eorum gladio in do
mo scūarij. Non est miserus ad
olescens et uirginis et senis. nec
decrepiti quidem: sed omnes tra
didit manib; eius. uniuersaq; ua
sa domus dñi tam maiora quam
minora. et thesauros templi et re
gis et principū: transtulit in ba
bilonem. Incenderunt hostes do
mū dñi. destruxerunt murum
ierlm. uniuersas turrel combus
serunt. et quicquid preciosum fu
erat demoliti sunt. Si quis euase
rat gladium: ductus in babilonē
seruiuit regi et filijs eius donec
imparet rex psarum: ut com
pleretur sermo dñi ex ore hie
mie. et celebraret terra sabbata
suā. Cunctis enī dieb; desolatio
nis egit sabbatum: usq; dū com
plerentur septuaginta anni. An
no autē primo cyri regis psarū:
ad explendum sermonem dñi.

quē locutus fuerat p os hieremie.
suscitauit dñs spm cyri regis p
sarum: qui iussit predicari in
uniuerso regno suo etiā p scrip
turam dicens. Hec dicit cyrus
rex psarum. Omnia regna ter
re dedit michi dñs deus celi: et
ipse precepit michi ut edificare
ei domū in ierlm que est in iude
a. Quisq; ex uobis est in omni
poplō eius: sit dñs deus ei cum
eo. et ascendat. **EXPLICIT LIBER II.**
PARALIPOMEHON I. **Incipit psalms**

**scī hieronimi pres
biteri in ezra.**

trum difficilius
sit facere quod
positus an nega
re: necdum sta
tui. Nam neq;
uobis aliquid impantib; abnue
re sententię est. et magnitudo
oneris impositi ita ceruices pre
mit. ut ante sub fasce ruendum
sit quā leuandum. Accedunt
ad hoc inuidorū studia: qui om
ne qđ scribimus reprehenden
dum putant. et interdum cō
tra se conscientia repugnante
lacerant. Que occulte legunt:
in tantū ut clamare compellar
et dicere. Dñe libera animam me
am a labijs iniquis: et a lingua
dolosa. Tercius annus est quod
semp scribitis atq; rescribitis ut ezre librū uo
bis de hebreo transferam. quasi
non habeatis greca et latina uo

lumina. aut quicquid illud est
quod a nobis uertitur: non
statim ab hominibus conspuen-
dum fit. Frustra autem ut ait
quidam nri. neque aliud fatiga-
do nisi odium querere: extre-
me demeritae est. Itaque obsecro
uos in domum et rogatione
carissimi. ut priuata lectione
contenti librum non efferatis
in publicum: nec fastidiosius in-
geratis. cibos. Vitaeque eorum sup-
cilium: qui iudicare tantum de
alijs. et ipsi facere nichil noue-
runt. Si qui autem fratrum sunt
quibus nostra non displicent. his
tribuat exemplar: ammonen-
tes ut hebraea nomina quorum
grandis in hoc uolumine copia
est. distinde et per interualla
scribant. Nichil enim perderit emen-
dasse librum. nisi emendatio li-
brariorum: diligentia conseruet.
Nec quenquam moueat quod
unus a nobis editus liber est:
nec apocrypharum tertij et quartij
libri somniss delectetur. quia
apud hebreos ezechielemque ser-
mones in unum uolumen coar-
tantur: et quae non habentur
apud illos nec de uiginti quatuor
semoibus sunt percul abicienda.
Si quis autem septuaginta uobis
opposuerit interpretes: quorum
exemplaria uarietas ipsa la-
cerata et euersa demonstrat. nec
potest utique uerum asseri: quod

diuersum est. mittite eum ad
euangelia. in quibus multa po-
nuntur quasi de ueteri testame-
to. quae apud interpretes. lxx.
non habentur uelut illud. quoniam
nazareus uocabitur. et ex egypto
uocatum filium meum. et uidebunt
in quae compunxerunt multaque
alia quae latiori operi reseruamus.
et querite ab eo ubi scripta sunt.
Cumque proferre non potuerit uos le-
gite. De his exemplaribus quae nup-
a nobis edita. maledicorum cotidie
linguis confodiuntur. Sed ut ad
compendium ueniam certe quod
illaturus sum: equissimum est. E-
di aliquid quod non habet in gre-
co: uel aliter habetur quam a me
uersum est. Qui interpretes lamant:
interrogent hebreos. et ipsis audo-
ribus translationi meae uel arro-
gent uel derogent fidem. Porro
aliud est si clausis quod dicitur
oculis michi uolunt maledicere:
et non imitantur grecorum studium
et beniuolentiam. qui post septua-
ginta translatores iam christi euan-
gelio coruscante iudeos et hebi-
onitas legis ueteris interpretes.
aquilam uidelicet et simmachum
et theodotionem. et curiose legunt.
et per origenis laborem. ezaiaioic.
ecclesijs dedicarunt: quantoma-
gis latini grati esse deberent quod
exultantem cernerent greciam
a se aliquid mutari: Primum
enim magnorum sumptuum est. et

infinitę difficultatis exempla posse habere omnia. Deinde etiam qui habuerunt et hebrei sermonis ignari sunt: magis errabunt ignorantēs quis emulis uerius dixerit. Quod etiam sapientissimo cui-
dam nup̄ apud grecos accidit: ut interdum scripturę sensum relinquens. unius cuiuslibet interpretis sequeretur errorem. Nos autē q̄ hebreę lingue saltem parua habemus scientiam. et latinus nob̄ ut cuiq; sermo non deest. et de alijs magis possumus iudicare: et ea que ipsi intelligimus in nra lingua pmere. Itaq; licet ex cithara sibilet uicior. que si non incendia iacet. nūquā meum iuuante xp̄o silebit eloquium. etiam precisa lingua balbuet. Legant qui uolūt: qui nolunt abiciant. Euentilent apices: litteras calūpniantur.
Magis ur̄a caritate puocabor ad studium: quā illorum detractione et odio deterrebor. **Explicit Prefatio. Incipit liber ezre.**
H anno primo cyri regis psarum. ut compleretur uerbū dñi ex ore hieremie: suscitauit dñs sp̄m cyri regis psarū. et trāsduxit uocem in regno suo uniuerso etiam p̄ scripturam dicens. Hęc dicit cyrus rex psarum. Omnia regna terre dedit michi dñs deus celi: et ipse precepit michi ut edificarem ei domum in ierlm̄ que est in iudea. Quis est in uobis de

108
uniuerso poplō eius. sit deus illius cum ipso: et ascendat in ierusalem. et edificet domū dñi dei isrl̄. Ipse est deus qui est in ierusalem. et om̄s reliqui in cunctis locis ubiq; habitant adiuuent eam uiri de loco suo et argento et auro et substantia et pecorib; excepto quod uoluntarie offerēt templo dei qđ est in ierlm̄. Et surrexerunt principes patrum iuda et beniamin et sacerdotes et leuitę. om̄s cuius suscitauit d̄s sp̄m ut ascenderent ad edificandum templum dñi quod erat in ierlm̄. uniuersiq; qui erant in circuitu adiuuerunt manus eorum in uasis argenteis et aureis. in substantia et iumentis. in supellectili. exceptis his que sponte attulerant. Rex quoq; cyrus protulit uasa templi dñi que tulit nabuchodonosor de ierlm̄ et posuerat ea in templo dei sui. Protulit autē cyrus rex psarū p̄ manū mitridatis filij gazar. et annumerauit ea sasabasar principi iuda. Et hic est numerus eorum. Fiale aureę triginta. fiale argenteę mille. cultri uigni nouem. sciphi aurei triginta. sciphi argentei secundi quadringenti decem. uasa alia mille. Omnia uasa aurea et argentea: quinq; milia quadringenta. Uniuersa tulit sasabasar cum his qui ascendebant de transmigra

tione babilonis in ierlm. Hii sunt
 autē filij pumie qui ascende-
 runt de captiuitate quā tran-
 stulerat nabuchodonosor rex
 babilonis in babilonē. Et reuer-
 si sunt in ierlm et iuda unus-
 quisq; in ciuitatē suā qui ue-
 nerunt. zorobabel. iesua. nec-
 mia. saraia. iahelara. mardo-
 chei. betran. meschar. beguai.
 reum. baana. numerus uiroz
 popli isrl. Filij pharos: duo mi-
 lia centū septuaginta duo. Filij
 gesephcia: trecenti septuaginta
 duo. Filij area: septingenti sep-
 tuaginta quinque. Filij phaleth
 moab. filiorū iosue ioab duo
 milia octingenti duodecim. Fi-
 lij clam: mille ducenti quinque
 ginta quatuor. Filij zethua:
 nongenti quadraginta quinque;
 Filij zachar: septingenti sexagin-
 ta. Filij baam: sexcenti quadra-
 ginta duo. Filij babar: sexcen-
 ti uiginti quatuor. Filij azgad:
 mille ducenti uiginti duo. Filij
 adomicam: sexcenti sexaginta
 sex. Filij beguai: duo milia quin-
 quaginta sex. Filij hadin: qua-
 dringenti quinquaginta qua-
 tuor. Filij ather qui erant ex
 iezechia: nonaginta octo. Filij
 besai: trecenti uiginti tres. Filij
 iora: centū duodecim. Filij asom:
 ducenti uiginti tres. Filij geb-
 bar: nonaginta quinque. Filij
 bechlem: centum uiginti tres.

Uiri nepthe: quinquaginta sex.
 Uiri anathot: centum uiginti octo.
 Filij azmauech: quadraginta duo.
 Filij cariathiarim chephara et be-
 roch. septingenti quadraginta tres.
 Filij rama et gabases: sexcenti uiginti
 unus. Uiri machmas: centū uiginti
 duo. Uiri bechel et gai: ducenti
 uiginti tres. Filij nebo: quinquaginta
 duo. Filij megbis: centum quinque
 ginta sex. Filij clam alterius: mille
 ducenti quinquaginta quatuor.
 Filij arim: trecenti uiginti. Filij lo-
 dadim et ono. septingenti uiginti
 quinque. Filij iberico: trecenti qua-
 draginta quinque. Filij senaa: tria
 milia sexcenti triginta. Sacerdotes
 filij idaia in domo hiesue nongenti
 septuaginta tres. Filij emer: mille
 quinquaginta duo. Filij phessur:
 mille ducenti quadraginta septē.
 Filij arim: mille decem et septem.
 Leuite filij iosue et cedmichel fili-
 orum odeue septuaginta qua-
 tuor. Cantores filij asaph: centū
 uiginti octo. Filij ianitorū. filij sel-
 lum. filij ether. filij tetmon. filij
 acub. filij acuta. filij sobai. uniuers-
 si centū triginta nouem. Naun-
 ni filij simai. filij asupha. filij
 tebboch. filij cherof. filij sabaā.
 filij phadon. filij lebana. filij. a-
 bara. filij accub. filij agap. filij
 setmai. filij anan. filij gadel. filij
 gaer: filij raara. filij raasin. filij
 nachoda. filij gazem. filij aza.
 filij phasea. filij basee. filij asen

1101

naa. filij munim. filij neptusim.
 filij bebuc. filij acupha. filij arur.
 filij belluch. filij maida. filij arsa.
 filij bertof. filij safara. filij themā.
 filij bertuch. filij acupha. filij
 seruorum salomonis. filij sotetui.
 filij supereth. filij phurada. filij
 alada. filij dercon. filij gedel. fi
 liij saphaza. filij atul. filij phocere
 thi. qui erant de asubam filij iemi
 m. Omnes natimnei et filij seruoꝝ
 salomonis: trecenti nonaginta
 duo. Et hii qui ascenderunt de
 telmeloth elarfa. cherub. et don.
 et mereth non potuerunt indica
 re domum patrum suorum et se
 men suum: utrum ex isrl' essent.
 Filij delara. filij tobria. filij necho
 da. sexcenti quinquaginta duo.
 Et de filijs sacerdotum. filij obia.
 filij achof. filij berzellai q̄ accepit de
 filiis berzellai galaadim uxore: uocat̄ ē
 noie eorum. Hii quesierunt scripturā
 genealogie sue. et non inuenerūt:
 et eieci sunt de sacerdotio. Et di
 xit ather satha eis ut non come
 derent de sc̄is sc̄orum: donec sur
 geret sacerdos doctus atq; p̄fectus.
 Omnis multitudo quasi unus q̄
 draginta duo milia trecenti qua
 draginta: exceptis seruis eorum
 et ancillis qui erant septē milia
 trecenti triginta septem. Et in
 ipsis cantores atq; cantatrices du
 cente. Equi eorum: sexcenti trigi
 ta sex. Muli eorum quadringenti
 quadraginta quinque. Cameli eo

rum: quadringenti triginta q̄n
 q;. Asini eorum: septingenti uigin
 ti. Et de principib; patrū cum
 ingrederentur templū dñi qđ
 est in ierlm: sponte obtulerunt
 in domū dei ad extruendā eam
 in loco suo: scđm uires suas de
 derunt in impensas opis. Auri
 solidos quadraginta milia et
 mille. Argenti minas quinque
 milia: et uestes sacerdotales cen
 tum. Habitauerunt ergo sacer
 dotes et leuitę de poplō et canto
 res et ianitores et nachimnei in
 urbib; suis: uniuersusq; isrl' in
 ciuitatib; suis. Iamq; uenerat
 mensis septimus: et erant filij
 isrl' in ciuitatib;. Congregatus
 est ergo populus quasi unus
 in ierlm. Et surrexit iosue fili
 us iosedech. et fr̄s eius sacerdo
 tes. et zorobabel filius salathiel
 et fr̄s eius. Et edificauerunt
 altare dei isrl': ut offerrent in
 eo holocaustomata sicut sc̄ptū
 est in lege moȳsi. uiri dei. Collo
 cauerunt autē altare sup bases
 suas de terrenis; eos p̄ circuitū
 poplis terrarum: et obtulerūt
 sup illud holocaustum dño ma
 ne et uespe. Feceruntq; sollempni
 tatem tabernaculorū sicut sc̄p
 tum est: et holocaustum dieb;
 singulis p̄ ordinem. scđm pre
 ceptum opis diei in die suo. Et
 post hęc holocaustum iuge tam
 kalendis quā in uniuersis sol

iiii

leuitatibus dñi que erant con-
 secrate. et in omnib; in quib; ultē
 offerretur munus dño. A primo
 die mensis septimi: cepunt offer-
 re holocaustum dño. Porro tē-
 plum dñi fundatum necdum
 erat. Dederunt autē pecunias:
 latomis et cementarijs. Cibum
 quoq; et potum et oleum: sydo-
 nis tyrijsq; ut deferrent ligna
 cedrina de libano ad mare iop-
 pel: iuxta qđ precepit cyrus
 rex psarum eis. Anno autē se-
 cundo aduentus eorū ad tēplū
 dei in iertm mense secundo: ce-
 punt zorobabel filius salatiel
 et iosue filius iosedech. et reli-
 qui de frīb; eorum sacerdotes
 et leuite. et om̄s qui uenerant
 de captiuitate in iertm: et con-
 stituerunt leuitas a uiginti an-
 nis et supra ut urgerent opus
 dñi. Steteruntq; iosue: filij eius.
 et fratres eius. cemibel et filij
 eius. et filij iuda quasi uir un-
 ut instarent sup eos qui facie-
 bant opus in templo dei. Filij
 enadad filij eorū: et fr̄s eorum
 leuite. Fundato igitur a cemen-
 tarijs templo dñi. steterunt sa-
 cerdotes in ornatu suo cū tubis.
 et leuite filij asaph in cimbab;:
 ut laudarent dñm p manus da-
 uid regis isrl. Et concinnabāt
 in ymnis et confessione dño:
 qm̄ bonus. qm̄ in eternū mise-
 ricordia eius. sup isrl. Omnis

quoq; popl̄s uociferabatur clamo-
 re magno in laudando dñm: eo
 quod fundatū esset templū dñi.
 Plurimi etiam de sacerdotib; et
 leuitis. et principes patrū et semo-
 res. qui uiderant templum prius
 quam fundatum esset. et hoc tē-
 plum in oculis eorū: flebant uoce
 magna. Et multi uociferantes in
 leticia: eleuabant uocem. Nec po-
 terat quisquā agnoscere uocem
 clamoris letantium: et uocem
 fletus popli. Coimmixtum enī po-
 pulus uociferabatur clamore ma-
 gno: et uox audiebatur pcul. Au-
 dierunt autē hostes iude et benia-
 min quia filij captiuitatis edifica-
 rent templum dño deo isrl: et ac-
 cedentes ad zorobabel et ad p̄nci-
 pes patrum dixerunt eis. Edifice-
 mus uobiscum: quia ita ut uos q̄ri-
 mus dñm ur̄m. Ecce nos immolau-
 mus uictimas ex dieb; a soradan
 regis assur: qui adduxit nos huc.
 Et dixit eis zorobabel et iosue: et
 reliqui p̄ncipes patrum isrl. Non
 est nobis et uobis ut edificemus
 domum deo nr̄o: sed nos ipsi soli
 edificabimus domū deo nostro.
 sicut precepit nobis cyrus rex p-
 sarum. Factum est igitur popl̄s
 terre ut impediret manus popli
 iude: turbaret eos in edificando
 Conduxerunt autē aduersum
 eos consiliatores ut destruerent
 consilium eorū omnib; dieb; cy-
 ri regis psarum. et usq; ad regnū

darij regis psarum. In regno autē
 assueri. ipse autē assuerus qui et
 artaxerxis. principio regni eius
 scripserunt accusationē aduersus
 habitatores iude et ierlm. Et in
 dieb; artaxerxis scripsit besellam
 mirdati. itabel. et reliq; q̄ erāt ī cōsilio
 eor; ad artaxerxen regē psarū. Epla
 autē accusationi sc̄pta erat. syriace. de
 gebat sermone syro. Reū beelthēē. isāai
 sc̄ba sc̄pserit eplam unā de ierlm artaxer
 xi regi buiceini. Reū. beelthēē. isāai sc̄ba. et
 reliq; consiliatores eorū. danai et
 pharfatei. therphalei. arpharsaci.
 archuē. babilonij. susannechanei.
 daeci. elamite. et ceteri de gentib;
 quas transtulit asennaphar magni
 et gloriofus. et habitare eas fecit
 in ciuitatib; samarie. et in reliq;f
 regionib; transflumen in pace.
 Hoc est exemplar epistolę quam
 miserunt ad eum. Artaxerxi regi
 serui tui uiri qui sunt transfluui
 um salutem dicunt. Notum sit
 regi quia iudei qui ascenderunt
 a te ad nos uenerunt in ierlm ci
 uitatē rebellem et pessimā. quā
 edificant extruentes muros eius.
 et parietes componentes. Nunc ḡ
 notū sit regi quia si ciuitas illa
 edificata fuerit. et muri eius in
 staurati. tributum et uestigal
 et annuos redditus non dabunt.
 et usq; ad regem hec noxa pueniet.
 Nos ergo memores salis quod in pa
 latio comedimus. et quia lesiones
 regis uidere nefas ducimus. idcir

co misimus et nuntiamus regi.
 ut recenseas in libris historiarū
 patrum tuorū et inuenies scrip
 tum in commentarijs. et scies
 qm̄ urbs illa rebellis est. et nocēs
 regib; et puincijs. et bella conc
 tantur in ea a dieb; antiquis. Qm̄
 obrem et ciuitas ipsa destructa est.
 Nuntiamus nos regi qm̄ si ciuitas
 illa edificata fuerit. et muri ipsi
 us instaurati. possessionē trans
 fluum non habebis. Verbum
 misit rex ad reum. beelthēem et
 samsai scribam. et ad reliquos q̄
 erant in consilio eorum. habitato
 res samarie. et ceteris transflu
 uium. salutē dicens et pacem. Ac
 cusatio quā misistis ad nos mani
 feste lecta est. coram me. et a me
 preceptum est et recensuerunt.
 inueneruntq; qd̄ ciuitas illa a
 dieb; antiquis aduersum reges
 rebellet. et seditiones et prelia
 contantur in ea. Nam et reges
 fortissimi fuerunt in ierlm. qui
 et dominati sunt om̄i regioni
 quę transfluum est. Tribu
 tum quoq; et uestigal et reddi
 tus accipiebant. Nunc audite
 sententiam ut phibeatis uiros
 illos et urbs illa non edificetur.
 donec si forte a me iussum fuerit.
 Videte negligenter hoc implea
 tis. et paulatim crescat malum
 contra reges. Itaq; exemplum
 edicti artaxerxis regis lectū est
 coram reum et samsai scriba et

LIBER
confiliarijs eorum. Et abierunt
festini in ierlm ad iudeos: et pro-
hibuerunt eos in brachio et ro-
bore. Tunc intermissum est op^{us}
domus dei in ierlm: et non fie-
bat usq; ad annum secundū re-
gni darij regis psarum. Prophe-
tauerunt autē aggeus ppha et
zacharias filius addo. pphantes
ad iudeos qui erant in iudea et
ierlm in nomine dei isrl. Tunc
surrexerunt zorobabel filius
salathiel. et iosue filius iosedech:
et cepunt edificare templū dei
in ierlm. et cum eis pphē dei ad-
iuuantes eos. In ipso autē tem-
pore uenit ad eos thatannai qⁱ
erat dux transfluumum. et star-
buzannai. et consiliarij eorum:
sicq; dixerunt eis. Quis dedit
uobis consilium ut domum
hanc edificaretis. et muros hos
instauraretis? Ad quod respon-
dimus eis. que essent nomina
hominū auctorum illius edifi-
cationis. Oculus autē dei eorū
factus est sup senes iudeorum:
et non potuerunt inhibere
eos. Placuitq; ut res ad darium
referretur: et tunc satisfacerēt
aduersus accusationem illam.
Exemplar epistole quā misit
thatannai dux regionis trans-
flumen. et starbuzannai et
consiliatores eius aphasacei qⁱ
erant trans flumen ad darium
regem sermo quē miserant ei

scriptus erat. Dario regi pax. Om-
nibus notum sit esse nos ad iudeam
punciam ad domū dei magni que
edificatur lapide impolito. et ligna
ponuntur in parietibus. opusq; il-
lud diligenter extruitur et crescit
in manibus eorū. Interrogauimus
ergo senes illos: et ita diximus eis.
Quis dedit uobis potestatem ut do-
mum hanc edificaretis et muros
instauraretis? Sed et nomina eorū
quesiuimus ab eis ut nunciarem^{us}.
tibiq; scripsimus nomina eorū qui
sunt principes in eis. Huiuscemo-
di autē sermonē responderunt
nobis dicentes. Nos sumus serui
dei celi et terre. et edificamus tē-
plum quod erat extructum ante
hos annos multos. Quodq; rex isrl
magnus edificauerat et extruxe-
rat. Postquam autē ad iracundiā
puocauerunt patres nrī dñi celi.
et tradidit in manus nabucho-
donosor regis babilonis chaldei:
domum quoq; hanc destruxit.
et poplū eius transtulit babilo-
nem. Anno autē primo cūri regis
babilonis. cūrus rex proposuit e-
dictum: ut domus dei edificare-
tur. Nam et uasa templi dei aurea
et argentea que nabugodonosor
tulerat de templo quod erat in
ierlm et asportauerat in templū
babilonis: pculit cūrus rex de
templo babilonis. et data sunt
salsabasar uocabulo quē et prin-
cipem constituit. Dixitq; ei. Hec

uasa tolle et uade et pone ea in
 templo quod est in ierlm: et domus
 dei edificetur in loco suo. Tunc
 itaq; sasabasar ille uenit et po-
 suit fundamenta templi dei in
 ierlm: et ex eo tempore usq; nunc
 edificatur. et necdum completum
 est. Nunc ergo si uidetur regi bo-
 num. recenseat in bibliotheca
 regis que est in babilone. utrum
 nam a cyro rege iussum sit ut
 edificaretur domus dei in ierlm.
 et uoluntatem regis sup hac remit-
 tat ad nos. Tunc darius rex pre-
 cepit et recensuerunt in bibli-
 otheca librorum qui erant repo-
 siti in babilone: et inuentum
 est in ecbatanis. quod est castrum
 in madena pincia uolumen
 unum. Talsq; scriptus erat in
 eo comentarius. Anno primo
 cyri regis. cyrus rex decreuit ut
 domus dei que est in ierlm edi-
 ficaretur in loco ubi immolent
 hostias. et ut ponant fundam-
 ta sup portanda. Altitudinem
 cubitorum sexaginta: et latitu-
 dinem cubitorum. lx. Ordines de
 lapidibus impolitis tres: et sic
 ordines de lignis nouis. Sump-
 tus autem de domo regis dabun-
 tur. Sed et uasa templi dei au-
 rea et argentea que nabucho-
 donosor tulerat de templo ie-
 rusalem et attulerat ea in ba-
 bilonem: reddantur et referantur
 in ierlm in locum suum in tem-

plo dei. et que posita sunt in te-
 plo dei. Nunc ergo thatannai
 dux regionis que est transflu-
 men. et starbuzannai et confi-
 liarij ur̄i a pharsacei qui estis
 transflumen pcul. recedite ab
 illis et dimitte fieri templum
 dei illud a duce iudeorum et seni-
 oribus eorum. ut domum dei edifi-
 cent in loco suo. Sed a me pre-
 ceptum est quid oporteat fieri
 a presbiteris iudeorum illis: ut
 edificetur domus dei. scilicet ut
 de archa regis id est ut de tribu-
 tis que dantur de regione trans-
 flumen. studiose sumptus den-
 tur uiris illis: ne impediatur
 opus. Quod si necesse fuerit. et
 utulos et agnos et hedos in ho-
 locaustu deo celi. frumentum.
 sal. uinum et oleum scdm ritum
 sacerdotum qui sunt in ierlm.
 detur eis per dies singulos. ne
 sit in aliquo querimonia: et
 offerant oblationes deo celi. o-
 rentq; pro uita regis et filiorum
 eius. A me ergo positum est de-
 cretum. ut omnis homo qui
 hanc mutauerit iussione: tol-
 latur lignum de domo ipsius.
 et erigatur et configatur in eo.
 domus autem eius publicetur. De-
 us autem qui habitare fecit no-
 men suum ibi: dissipet omnia
 regna. et populum qui extenderit
 manum suam ut repugnet et
 dissipet domum dei illam que est

in ierlm. Ego darius statui decre-
tum quod studeose impleri uolo.
Igitur thatannai dux regionis
trans flumen. et starbuzannai
et consiliarij eius: secundum qđ
precepit darius rex: sic diligen-
ter exsecuti sunt. Seniores autē
iudeorū edificabant et pspaban-
tur: iuxta pphiam aggei pphie
et zacharie filij addo. Et edifi-
cauerunt et construxerunt iu-
bente deo isrl. et iubentib; cyro
et dario. et artaxerxen regibus
psarum. et compleuerunt domū
dei istam usq; ad diem tertium
mensis adar qui est annus sextus
regni darij regis. Fecerunt autē
filij isrl. sacerdotes et leuitę. et re-
liqui filiorū transmigracionis
dedicationē domus dei in gaudio:
et obtulerunt in dedicationem
domus dei utulos centum. arie-
tes ducentos. agnos quadringen-
tos. hircos caprarum pro peccato
totius isrl. duodecim iuxta nu-
merum tribuum isrl. Statuerūt
sacerdotes in ordinib; suis: et le-
uitas in uicibus suis sup opa dei
in ierlm: sicut scriptum in li-
bro moyfi. Fecerunt autē filij
isrl. transmigracionis pascha
quartadecima mensis primi.
purificati enī fuerant sacerdo-
tes et leuitę quasi unus. omnes
mundi ad immolandū pascha
uniuersis filijs transmigratio-
nis. et frīb; suis sacerdotib; et

sibi. Et comederunt filij isrl. qui
reuerfi fuerant de transmigratio-
ne. et omnis qui se separauerat
a conquinacione gentium terre
ad eos ut quererent dñm dñm isrl.
Et fecerunt sollempnitatē azimo-
rum septē dieb; in leticia. qm leti-
ficauerat eos dñs. et conuerterat
cor regis assur ad eos. ut adiuuaret
manus eorū in ope domus dñi dei
isrl. Post hęc autem uerba in re-
gno artaxerxis regis psarū. ezras
filius saraie. filij azarie. filij elchie.
filij sellum. filij sadoch. filij achitob. filij
amarie. filij azarie. filij maruioch. filij zarie.
filij ozi. filij buci. filij iabusue. filij finee. filij
eleazar. filij aaron sacerdotis abinitis. Ipse
ezras ascendit de babilone. et ipse
scriba uelox in lege moyfi: quam
dedit dñs ds isrl. Et dedit ei rex
scđm manū dñi dei eius sup eum
omnem petitionem eius. Et ascen-
derunt de filijs isrl. et de filijs sacer-
dotum. et de filijs leuitarū. et de
cantorib; . et de ianitorib; . et de na-
thinneis in ierlm anno septimo
artaxerxis regis. et uenerunt in
ierlm mense quinto. Ipse est an-
nus septimus regis. quia in pmo
die mensis primi. cepit ascendere
de babilone. et in primo die men-
sis quinto uenit in ierlm iuxta
manū dei sui bonam sup se. Ez-
ras enī parauit cor suum ut inue-
stigaret legem dñi. et faceret et
doceret in isrl. preceptum et iudi-
cium. Hoc est autē exemplar epi-

stole edicti quod dedit rex artaxer-
 xis ezeꝛe sacerdoti scribe etudito in
 sermonib; et preceptis dñi et ceri-
 monijs eius in isrl. Artaxerxis rex
 regum: ezeꝛe sacerdoti et scribe le-
 gis dei celi doctissimo salutē. Ame
 decretum est. ut cuiuscumq; placue-
 rit in regno meo de poplō isrl. et
 de sacerdotib; eius et de leuitis ire
 in ierlm: tecum uadat. A facie e-
 nim regis et septē consiliatorum
 eius missus est ut uisites iudeam et
 ierlm in lege dei tui que est in ma-
 nu tua: et ut feras argentū et au-
 rū qđ rex et consiliatores eius spō-
 te obtulerunt deo isrl. cuius in
 ierlm tabernaculum est. Et om-
 ne argentū et aurū quodcūq; in-
 ueneris in uniuersa puintia ba-
 bilonis: et poplō offerre uoluerit.
 et de sacerdotib; qui sponte obtu-
 lerint domui dei sui que est in
 ierlm. libere accipe et studiose
 eme de hac pecunia utulos. ari-
 etes. agnos. et sacrificia et libami-
 na eorum: et offer ea sup altare
 templi dei tui quod est in ierlm.
 Sed et si quid tibi et frīb; tuis pla-
 cuerit dereliquo argento et au-
 ro ut facias iuxta uoluntatem
 dei ur̄i: facite. Vasa quoq; que
 dantur tibi in ministeriū domi-
 ni dei tui: esse icōspectu dñi in s; ierlm
 qđ op̄ fuit in domo dñi tui. quicūq; ne-
 cesse ē. ut expēdas dabis de thesauro
 i desico regis: uene. Ego artaxerxis
 rex stauit atq; daturū om̄ib; custodib;

ce qui sunt trans flumen: ut
 quodcumq; petierit a uobis
 ezeꝛas sacerdos legis scriba dei
 celi: absq; mora detis. usq; ad ar-
 genti talenta centū. et usq; ad
 batos olei centum. et usq; ad fru-
 menti choros centū. Sal uero:
 absq; mensura. Omne qđ ad ri-
 tum dei celi ponet tribuatur di-
 ligenter in domo dei celi: ne for-
 te irascatur contra regnū regis
 et filiorū eius. Vobisq; notum
 facimus de uniuersis sacerdotib;
 et leuitis. cantorib; . ianitoribus.
 nathinens et ministris domus
 dei huius. ut uectigal et tribu-
 tum. et annonas non habeatis
 potestatem imponendi sup eos.
 Tu autē ezeꝛa scdm̄ sapientiam dei
 tui que est in manu tua constitue
 iudices et presides ut iudicent
 omni poplō qui est trans flumen.
 his uidelicet qui noluerunt legē
 dei tui. sed et impios docete libe-
 re. Et omnis qui non fecerit le-
 gem dei tui et legem regis. dili-
 genter iudiciū erit de eo siue in
 mortē siue in exilium. siue in
 condemnationē substantiē ei.
 uel certe in carcerē. Benedictus
 deus patrū nostrorum qui de-
 dit hoc in corde regis: ut glori-
 ficaret domum dñi que est in
 ierlm. et in me inclinauit mise-
 ricordiam suam coram rege ut
 consiliatorib; eius. et uniuersis
 principib; regis potentib;. Et ego

Vareꝛ publi-

confortatus manu dñi dei mei q̄
 erat in me: congregaui de isrl̄ pn̄
 cipes qui ascenderunt mecum. Hii
 sunt autē p̄ncipes familiarū et
 genealogia eorum qui ascende
 runt mecum in regno artaxerxis
 regis de babilone. De filiis sinees
 gerson. De filiis ichamar. daniel.
 De filiis dauid: attus. De filiis se
 chenię et filiis pharos: zacharias.
 et cum eo numerati sunt uiri cē
 tum quinquaginta. De filiis
 phaech: moab helioenai filius a
 zarię. et cum eo ducenti uiri. De
 filiis sechenię. filius iezechiel: et
 cum eo trecenti uiri. De filiis ad
 danabech: filius ionathan. et cū
 eo quinquaginta uiri. De filiis
 elam: ysaias filius achalię. et cū
 eo septuaginta uiri. De filiis sa
 phathię. zebedia filius michael:
 et cum eo octoginta uiri. De fi
 liis ioab. abedia filius iehibel:
 et cum eo ducenti decem et octo
 uiri. De filiis salomich filius of
 phię: et cum eo centū sexaginta
 uiri. De filiis bebai. zacharias
 filius bebai: et cum eo uiginti
 octo uiri. De filiis ezead. iohan
 nan filius acetan: et cum eo cen
 tū et decem uiri. De filiis adom
 cam qui erant nouissimi. et hec
 nomina eorū. eliphelech. et hi
 hel. et samas. et cum eis sexagin
 ta uiri. De filiis begui: ut hai
 et zacchur. et cum eis septua
 ginta uiri. Congregaui autē

eos ad fluum qui decurrit ad hau
 ua. et mansimus ibi dieb; trib;. que
 siuiq; in poplo et in sacerdotib; de
 filiis leui. et non inueni ibi. Itaq;
 misi eliezer et arihel. et semeiam
 et helnathan. et nathan. et zacha
 riam. et mesollam principes. et io
 ari. bethel. nathan sapientes. Et mi
 si eos ad heddo qui est primus in
 casphię loco. et posui in ore eorū
 uerba que loquerentur ad adom
 et ad fr̄s eius nathinneos in loco
 casphię. ut adducerent nobis mi
 nistros domus dei nr̄i. Et adduxe
 runt nobis p̄ manum dei nr̄i bonā
 sup nos uirum doctissimū de filiis
 moolli filij leui filij isrl̄. et sarabi
 am et filios eius. et fr̄s eius decem
 et octo. Et asabiam. et cum eo isa
 iam de filiis merari. fr̄s eius et fili
 os eius uiginti. Et de nathinneis
 quos dederat dauid et principes
 administra leuitarum: nathin
 neos ducentos uiginti. Et de nathin
 neis quos dederat dauid et princi
 pes administra leuitarū: nathin
 neos ducentos uiginti. Omnes hii
 suis nominib; uocabantur. Et pre
 dicaui ibi ieiunium iuxta fluum
 hauua. ut affligeremur corā dño
 deo nr̄o. et peteremus ab eo uiam
 rectam nobis et filiis nr̄is. uniuersq;
 substantię nr̄e. Erubui enim
 petere regem auxilium et equites:
 qui defenderent nos ab inimico
 in uia. quia dixeramus regi man
 dei nr̄i est sup om̄s qui querunt

eum in bonitate. et impium eius et
 fortitudo eius et furor eius super om-
 nes qui derelinquunt eum. Ieiuna-
 uimus autem et rogauimus dominum no-
 strum pro hoc: et euenit nobis pro spe.
 Et separavi de principibus; sacerdo-
 tum duodecim. sarabiam. asabiam.
 et cum eis de fratribus eorum decem. Ap-
 pendi quoque eis argentum et aurum. et ua-
 sa consecrata domus dei nostri. que
 obtulerat rex et consiliatores eius
 et principes eius. uniuersusque israhel.
 eorum qui inuenti fuerant. Et ap-
 pendi in manibus eorum. argenti ta-
 lenta sexcenta quinquaginta: et ua-
 sa argentea centum. Auri centum ta-
 lenta: et crateras aureas uiginti.
 qui habebant solidos millenos. et
 uasa cris fulgentis optimi duo pul-
 chra ut aurum. et dixi eis. Vos sancti
 domini et uasa sancta. et argentum et au-
 rum quod sponte oblatum est domino
 deo patrum nostrorum. Vigilate
 et custodite donec appendatis co-
 ram principibus; sacerdotum et leuita-
 rum. et ducibus; familiarum israhel: in
 ierusalem. in thesaurum domus domini.
 Susceperunt autem sacerdotes et le-
 uites pondus argenti et auri. et
 uasorum: ut deferrent ierusalem in
 domo dei nostri. Promouimus ergo
 a flumine hauua duodecimo
 die mensis primi ut pergeremus ie-
 rusalem. et manus dei nostri fuit
 super nos. et liberauit nos de ma-
 nu inimici. et insidiatoris in uia.
 et uenimus ierusalem: et mansimus

ibi diebus tribus. Die autem quarta ap-
 pensum est argentum et aurum
 et uasa in domo dei nostri per manum
 remoth filii urie sacerdotis. et
 cum eo eleazar filius sineel. cum eisque
 iozaded filius iosue et naadara fili-
 us bennoi leuite iuxta numerum
 et pondus omnium descriptumque
 est omne pondus in tempore illo.
 Sed et qui uenerant de captiui-
 tate filii transmigrationis: obtu-
 lerunt holocausta deo israhel.
 Vitulos duodecim pro omni israhel. ari-
 etes nonaginta sex. agnos septua-
 ginta septem. hircos pro peccato
 duodecim. omnia in holocaustum
 domino. Dederunt autem edicta regis
 satrapis qui erant de conspectu
 regis et ducibus; trans flumen. et
 eleuauerunt populum et domum
 domini. Postquam autem hec comple-
 ta sunt: accesserunt ad me prin-
 cipes dicentes. Non est separatim
 populus israhel et sacerdotes et leuite
 a populis terrarum. et de abhomi-
 nationibus eorum. chananei uide-
 licet et hechei. et pherezai. et ie-
 busei. ammonitarum et moabi-
 tarum. et egyptiorum et amore-
 orum. Tulerunt enim de filiabus eorum
 sibi. et de filiis suis: et commiscu-
 erunt semen sanctum cum populis ter-
 rarum. Manus etiam principum
 et magistratum fuit in trans-
 gressione hac prima. Cumque au-
 dissem sermonem istum: scidi pal-
 lum meum et tunicam. et euelli

capillos capitis mei et barbe. et
 sedi merens. Conuenerunt au-
 tem ad me omnes qui timebant
 uerbum dei israel propter transgressionem
 eorum qui de captiuitate uene-
 rant. et ego sedebam tristis usque
 ad sacrificium uespertinum. Et in
 sacrificio uespertino surrexi de
 afflictione mea. et scisso pallio.
 et tunica. curuaui genua mea.
 et expandi manus meas ad do-
 minum deum meum. et dixi. Domine
 meus confundor et erubescio leua-
 re faciem meam ad te. quoniam iniqui-
 tates nostre multiplicatae sunt super
 caput nostrum. et delicta nostra creue-
 runt usque ad caelum a diebus patrum
 nostrorum. Sed et nos ipsi peccauimus
 grauius. usque ad diem hanc. In
 iniquitatibus nostris traditi sumus.
 et ipsi reges nostri et sacerdotes nostri
 in manu regum terrarum. et
 in gladium. et in captiuitatem.
 et in rapinam. et in confessionem
 uultus sicut et die hanc. Et nunc
 quasi parum et ad momentum
 facta est deprecatio nostra apud
 dominum deum nostrum. ut dimitterent
 nobis reliquias. ut daretur pax
 illius in loco sancto eius. et illumina-
 ret oculos nostros dominus deus noster. et daret no-
 bis uitam modicam in seruitute nostra.
 quia serui sumus. si seruitute nostra non dere-
 liquerit nos dominus deus noster. inclinauit super nos
 misericordia coram rege persarum. ut nobis uitam
 daret. et sublimaret dominum deum nostrum. et
 exueret solitudinem eius. et daret nobis
 spem in iuda ueritatem. Et nunc quod dicitur

mus. Deus noster post haec quia
 dereliquimus mandata tua quae
 precepisti in manu seruatorum tuo-
 rum prophetarum dicens. Terram
 ad quam uos ingredimini ut
 possideatis eam. terra immun-
 da est iuxta immundiciam po-
 plorum ceterarumque terrarum. ab-
 hominationibus eorum qui reple-
 uerunt eam ab ore usque ad os.
 in conquinacione sua. Nunc ergo
 filias ustras ne detis filiis eorum. et
 filias eorum. non accipiat filii ue-
 stris. et non queratis pacem eorum
 et prosperitatem eorum usque in eter-
 num. ut confortamini et come-
 datis quae bona sunt terre. et
 heredes habeatis filios uros. usque
 in seculum. Et post omnia quae ue-
 nerunt super nos in operibus nostris pes-
 simis. et in delicto nostro magno.
 quia tu deus noster liberaisti nos
 de iniquitate nostra. et dedisti nobis
 salutem sicut est hodie. ut non con-
 uerteremur et irrita faceremus man-
 data tua. neque matrimonia iun-
 geremus cum populis abhominacionum
 istarum. Nunquid iratus es nobis usque
 ad consummacionem. neque dimitteres
 nobis reliquias et salutem. Domine deus
 israel iustus tu. quoniam derelicti sumus
 qui saluaremur sicut die hac.
 Ecce coram te sumus in delicto
 nostro. Non enim stari potest coram
 te super hoc. Sic ergo orante etiam
 et implorante eum et flente. et

iacente ante templum dei: collectus
est ad eum de isrl̄ ceteris grandissimi-
mis uirozū ac mulierum puerozū
q; . et fleuit popl̄s multo fleu. Et
respondit sechemias filius iehibel
de filiis elam: et dixit ezr̄. Nos
preuaricati sumus in dñm deum
nr̄m. et duximus uxores alienige-
nas de popl̄s terre. Et nunc si est
penitencia in isrl̄ sup hoc. p̄cua-
mus sedus cum dño deo nr̄o: et pi-
ciamus uniuersas uxores. et eos
qui de his nati sunt iuxta uolun-
tatem dñi et eozū qui timent pre-
ceptum dei nr̄i. scdm̄ legem fiat.
Surge. tuum est discernere: nosq;
erimus tecum. confortare et fac.
Surrexit ergo ezras et adiurauit
principes sacerdotum et leuitarū
et omnis isrl̄: ut facerent scdm̄ uer-
bum hoc. Et iurauerunt. Et sur-
rexit ezras ante domū dei. et abi-
it ad cubiculum iohannan filij
eliasib: et ingressus est illuc. Pa-
nem non comedit. et aquā non bi-
bit. Lugebat enī. transgressionē
eorum: qui de captiuitate uene-
rant. Et missa est uox iuda et
ierlm̄ omib; filiis transmigratio-
nis. ut congregarentur in ierlm̄:
et om̄s qui non uenerit in trib;
dieb; iuxta consilium p̄ncipum
et seniorum. auferetur uniuersa
substantia eius: et ipse abicie-
tur de cetero transmigracionis.
Conuenerunt igitur om̄s uiri
iuda et beniamin in ierlm̄ tribus

114
diebus ipse est mensis nonus. uice-
simo die mensis. Et sedit omnis
popl̄s in platea domus dei. tre-
mentes p̄pter peccatum et pluui-
as. Et surrexit ezras sacerdos:
et dixit ad eos. Vos transgressi estis
et duxistis uxores alienigenas: ut
adderetis sup delictū isrl̄. Et nūc
date confessionē dño deo patrū
nr̄orum. et facite placitum eius.
et separamini a popl̄s terre: et
ab uxorib; alienigenis. Et respon-
dit uniuersa multitudo: dixitq;
uoce magna. Iuxta uerbum tuū
ad nos: sic fiat. Veruntamen q̄a
popl̄s multus est. et tempus plu-
uię. et non sustinemus stare fo-
ris. et opus non est diei unius
uel duozū. Uehementer enī pec-
cauimus in sermone isto. Consti-
tuantur principes in uniuersa
multitudine. et omnes in ciui-
tatib; nr̄is. qui duxerunt uxores
alienigenas: ueniant in tempo-
rib; statutis. et cum his senio-
res p̄ ciuitatē et ciuitatē. et iu-
dices eius. donec auertatur ira
dei nr̄i sup peccato hoc. Igitur
jonathan filius asabel. et iaā-
zia filius thecuię: steterunt sup
hoc et mesollam et sebethai le-
uitas adiuuerunt eos. Fecerunt
q; sic filij transmigracionis. Et
abierunt ezras sacerdos. et ui-
ri principes familiarū in domos
patrum suozū. et om̄s p̄ nomi-
na sua. Et sederunt in die p̄mo

mensis decimi: ut quererent
 rem. Et consummati sunt omnes
 viri qui duxerunt uxores alie-
 nigenas: usque ad diem primam
 mensis primi. Et inuenti sunt
 de filiis sacerdotum qui duxe-
 runt uxores alienigenas. De fi-
 liis iosue filij iosedech. et frs ei.
 maasia. et diezzer. et garib. et
 godolia. Et dederunt manus
 suas ut eicerent uxores suas. et
 pro delicto suo arietem de ouib;
 offerrent. Et de filiis semmer.
 anani et zebedia. Et de filiis se-
 rim: mesai. et helia. et semeia.
 et iehibel. et ozias. Et de filiis
 pherfur. helioenai. maasia. is-
 mahel. nathanael. et cozabeth.
 et elesa. De filiis leuitarum. iosa-
 bech et semei. et celeia. ipse est
 calita. phataia. iuda. et diezzer.
 Et de cantoribus; diasub. Et de
 iantoribus; sellum. et helem. et
 uri. Et ex israhel de filiis pharos-
 remia. et ezia. et melchia. et
 miamin. et dezzer. et helchia.
 et banea. Et de filiis helam.
 mathama. zacharias. et iehi-
 hibhel. et abdi. et rimoth. et he-
 lia. Et de filiis zethua. helioe-
 nai. heliasib. nathania. et ier-
 muth. et zabech. et aziza. Et de
 filiis bebai: ohannan. anania.
 zabbai. et thalia. Et de filiis
 beni. mosollam. et melluth. et
 adaia. iasub. et saal. et ramoth.
 Et de filiis phechmoab: edna.

et chalal. banaias. maasia. ma-
 thanias. beselehel. et benui. et
 manasse. Et de filiis erem. die-
 zer. iesue. melchias. semeias. syme-
 on. beniamin. moloeh. samarias.
 De filiis asom: mathania. mathe-
 tha. zabech. eliphelech. jermai.
 manasse: semei. De filiis bani.
 maaddia. marimuth. et heliasib.
 mathanias. et iasia. et bani. et be-
 nui. semei. et salmas. et nathan.
 et daias. et mechne. dabai. fisai.
 sarai. ezrel. et selemau. semeia.
 sellum. amaria. ioseph. De filiis
 neui. abihel. mathanias. zabech.
 zabma. ieddu. et iohel. et banai.
 Omnes hi accipiunt uxores. alie-
 nigenas. et fuerunt ex eis mu-
 lieres que peperant filios.

Verba neemie filii elchie.

Et factum est in mense
 casleu. anno uicesimo:
 et ego etiam in fufis ca-
 stro. Et uenit amani unus de
 fratrib; meis ipse et uiri iuda: et
 interrogavi eos de iudeis qui
 remanserant et super erant de
 captiuitate. et de ierlm. Et di-
 xerunt michi. qui remanserunt
 et derelicti sunt de captiuitate
 ibi de punctione. in afflictione
 magna sunt. et in opprobrio:
 et murus ierlm dissipatus est.
 et portae eius. combuste sunt
 igni. Cumq; audissem uerba
 huiusmodi: sedi et fleui et
 luxi diebus illis. et ieiunabam

ante faciem dei celi. Et dixi. Que-
so dñe deus celi fortis. magne. ac-
q; terribilis. qui custodis pactū
et misericordiam cum his qui te di-
ligunt et custodiunt manda-
ta tua: fiant aures tue auscul-
tantes. et oculi tui ap̄ti. ut au-
dias orationem serui tui qua
ego oro coram te hodie nocte et
die. pro filiis isrl̄ seruis tuis. et
confiteor pro peccatis filiorū isrl̄
quib; peccauerunt tibi. Et ego
et domus patris mei peccauim̄.
Vanitate seducti sumus: et n̄
custodiuimus mandatū tuū. et
cerimonias. et iudicia que pre-
cepisti moȳsi seruo tuo. Memen-
to uerbi quod mandasti moȳ-
si famulo tuo dicens. Cum tras-
gressi fueritis: ego disp̄gam uos
in poplōs. Et si reuertamini ad
me. et custodiatis mandata me-
a et faciatis ea: etiam si adducti
fueritis ad extrema celi. inde
congregabo uos et ducam in
locum quē elegi. ut habitaret
nomen meū ibi. et ipsi serui tui
et popl̄s tuus quos redemisti
in fortitudine tua magna. et
in manu tua ualida. Obsecro
dñe sit auris tua attendens ad
orationē serui tui. et adoratio-
nem seruatorū tuorū qui uolūt
timere nomen tuum. et dirige
seruum tuū hodie. et da ei mi-
sericordiam ante uirū hunc.
Ego enī etiam pincerna regis.

115
F. ii.
Factum est autē in mense isan.
anno uicesimo artaxerxis regis.
et uinū erat ante eum. et leua-
ui uinū et dedi regi: et etiam q̄si
languidus ante faciem ei. Dixit
q; michi rex. Quare uultus tu-
us tristis est. cū te egrotū non ui-
deam: Non est hoc frustra. sed
malum nescio qđ in corde tuo ē.
Et omni ualde ac nimis: et dixi
regi. Rex in eternū uiue. Quare
non mereat uultus m̄s. quia ci-
uitas domus sepulchorū patris
mei deserta est. et porte eius cō-
buste sunt igni: Et ait michi rex.
Pro qua re postulas: Et orau-
i dñm celi: et dixi. ad regem. Si uide-
tur regi bonum. et si placet ser-
uus tuus ante faciem tuam: ut
mittas me in iudeam ad ciuita-
tem sepulchri patris mei. et edi-
ficabo eam. Dixitq; michi rex et
regina que sedebat iuxta eum.
Usq; ad quod tempus erit iter
tuum. et quando reuerteris:
Et placui ante uultū regis. et
misit me. et constitui ei tempus.
et dixi regi. Si regi uidetur bonū:
epistolas det michi ad duces re-
gionis trans flumen. ut trans-
ducant me donec ueniā in iu-
deam. Epistolam ad asaph cu-
stodem saltus regis. ut det mi-
chi ligna ut tegere possim por-
tas templi domus. et muri ciui-
tatis. et domū quam ingressus
fui. Et dedit michi rex. iuxta

manum dei mei bonam mecum.
 Et ueni ad duces regionis trans
 flumen. dediq; eis epistolas re
 gis. Miserat autē mecum rex p̄n
 cipēs militum et equites. Et au
 dierunt sanaballath oronites.
 et tobias seruus ammanites: et
 contristati sunt afflictione ma
 gna. qđ uenisset homo qui que
 reret p̄spicitatē filiorū isrl. Et
 ueni ierlm̄: et eram ibi dieb; tri
 b;. Et surrexi nocte ego et ui
 ri pauci mecum: et non indica
 ui cuiquā quid d̄s dedisset in
 corde meo. ut facerem in ierlm̄.
 Et iumentū non erat mecum: nisi
 animal cui sedebam. Et egres
 sus sum per portam uallis nocte
 et ante fontem draconis. et ad
 portam stercoris. et considerabā
 murū ierlm̄ dissipatum. et por
 tas eius consumptas ignis. Et
 transiui ad portam pontis. et
 ad aque ductū regis. et non erat
 locus iumento cui sedebam: ut
 transiret. Et ascendi p̄ torren
 tem nocte: et considerabam mu
 rum. Et reuersus ueni ad por
 tam uallis: et redij. Magistrat̄
 autē nesciebant quō abissem.
 aut quid ego facerem. Sed et iu
 dex et sacerdotib; . et optimatib;
 et magistratib; et reliquis qui
 faciebant opus usq; ad id locorū.
 nichil indicaueram. Et dixi eis.
 uos nostis afflictionē in qua su
 mus. quia ierlm̄ deserta est: et

portę eius combuste sunt igni. Ve
 nite edificemus muros ierlm̄: et
 non simus ultra in opprobrium.
 Et indicaui eis manum dei mei
 qđ esset bona mecum: et uerba re
 gis que locutus est michi. Et aio.
 Surgamus et edificemus. Et con
 fortate sunt manus eorū in bono.
 Audierunt autē sanaballath oro
 nites. et tobias seruus ammanites.
 et gosem arabs. et subsannauerūt
 nos et despexerunt. dixeruntq;.
 Que est hec res quā facitis? Nunquā
 contra regem uos rebellatis? Et red
 didi eis sermonē. dixiq; ad eos. D̄s
 celi ipse nos iuuat: et nos serui eius
 sumus. Surgamus et edificemus.
 Uobis autē non est pars et iusticia.
 et memoria in ierlm̄. Et surrexit
 eliasib sacerdos magnus. et fr̄s eius
 sacerdotes: et edificauerunt portā
 gregis. ipsi sanctificauerunt eam
 et statuerunt ualuas eius. et usq;
 ad turre centum cubitorū: san
 ctificauerunt eam usq; ad turre
 ananehel. Et iuxta eum edifica
 uerunt uiri hiericho. et iuxta
 eum edificauit zachur filius am
 ri. Portam autē piscium edifica
 uerunt filij asnaā. ipsi texerunt
 eam. et statuerunt ualuas eius.
 et seras et uettes. Et iuxta eos edi
 ficauit marimuth filius urie filij
 achus. Et iuxta eum edificauit
 mesollam filius barachie filij me
 sezabal. Et iuxta eū edificauit
 sadoch filius banaā. Et iuxta eū

edificauerunt thecueni. Optima
 tes autē eorum non supposuerūt
 colla sua in ope dñi sui. Et por
 tam ueterē edificauerunt ioia
 da filius phasea. et mesollam fi
 lius besodia. ipsi texerunt eam
 et statuerunt ualuas eius: et se
 ras et uectes. Et iuxta eos edifi
 cauerunt meletias gabaonites.
 et iadon meronates. uiri de ga
 baon et maspha: pduce qui erat
 in regione trans flumen. Et iu
 xta edificauit ezihel filius arara.
 aurifex. Et iuxta eum edifica
 uit anam filius pigmentarij: et
 dimiserunt ierlm usq; ad murū
 platee latioris. Et iuxta eū edifi
 cauit raphaia filius babul pn
 cept uici ierlm. Et iuxta eum edi
 ficauit ioiada filius aromath cō
 tra domum suam. Et iuxta eum
 edificauit atthus filius asebonie.
 Mediam partem uici edificauit
 melchias filius erem. et asub filius
 pthemoab: et turre furnozū.
 Et iuxta eum edificauit sellum
 filius alloes princeps medie par
 tis uici ierlm. ose. et filie eius. Et
 filie eius. Et portam uallis edi
 ficauit annun: et habitatores
 zanoē. Ipsi edificauerunt eam.
 et statuerunt ualuas eius et se
 ras et uectes: et mille cubitos in
 muro. usq; ad portam sterquili
 nij. Et portam sterquilinij edi
 ficauit melchias filius racab: pn
 cept uici bechacarem. Ipse edifica

uit eam. et statuit ualuas eius et
 seras et uectes. Et portam pontis
 edificauit sellum filius colozai
 princeps pagi maspha. Ipse edi
 ficauit eam. et texit et statuit
 ualuas eius et seras et uectes. et
 muros piscine. filoe in ortū regis.
 et usq; ad gradus qui descendunt
 de ciuitate dauid. Post eum edifi
 cauit neemias filius azboc. prin
 cept dimidie partis uici bechsur.
 usq; contra sepulchrum dauid.
 et usq; ad piscinam que grandi
 ope constructa est. et usq; ad do
 mum fortium. Post eum edifica
 uerunt leuite. reum filius benmi.
 Post eum edificauit essebias
 pnceps dimidie partis uici ceile
 in uico suo. Post eum edificaue
 runt fratres eozū. behui. filius
 endad. pnceps dimidie partis
 ceile. Et edificauit iuxta eum
 azer filius iosue pnceps maspha
 mensurā scdam contra ascensū
 firmissimi anguli. Post eum edi
 ficauit in monte baruch filius
 zacchai. mensuram scdam ab
 angulo usq; ad portam domus
 eliasib sacerdotis magni. Post
 eum edificauit meremuth fili
 us urie filij accur. mensuram
 secundam a porta domus elia
 sib. donec extenderetur domus
 eliasib. Et post eum edificaue
 runt sacerdotes uiri de campe
 stris; iordanis. Post eos edificaue
 runt beniamin et asub contra

domum suam. Et post eos edifi-
 ficauit azarias filius amasie fi-
 lii ananie contra domum suam.
 Post eum edificauit bennai fili-
 us enadda mensuram scdam a do-
 mo azarie usque ad flexuram. et
 usque ad angulum: fael filius ozi.
 contra flexuram et turre que
 eminet de domo regis excelsa. id
 est in acro carceris. Post eum
 phadaia filius faros. Nathinai
 autem habitabant in ophel usque
 contra portam aquarum ad ori-
 entem et turrem que pminebat.
 Post eum edificauerunt thecu-
 em mensuram scdam e regione
 a turre magna et eminenti
 usque ad murum templi. Sur-
 sum autem a porta equorum edi-
 ficauerunt sacerdotes unusquis-
 que contra domum suam. Et post
 eum edificauit seddo filius em-
 mer contra domum suam. Et post
 eum edificauit semeia filius
 secemie: custos porte orienta-
 lis. Post eum edificauerunt
 anania filius selemie. et ananias
 filius selom sextus mensuram
 scdam. Post eum edificauit
 mesollam filius barachie con-
 tra gazophilatium suum. Post
 eum edificauit melchias filius
 aurificis: usque ad domum nachi-
 neorum et scuta uendentium
 contra portam iudicalem et
 usque ad cenaculum anguli in
 porta gregis. edificauerunt

artifices et negotiatores. Factum
 est autem cum audisset sanabal-
 lath quod edificaremus murum.
 iratus est ualde et motus nimis:
 subsannauit iudeos. et dixit co-
 ram fratribus suis et frequentia sama-
 ritanorum. Quid iudei imbecilla
 faciunt. num dimittent eos gen-
 tes? Num sacrificabunt et com-
 plebunt in una die? Num quod
 edificare potuerunt lapides
 de aceruis pulueris qui combu-
 sti sunt? Sed et tobias ammani-
 tes proximus eius: ait. Edificent.
 Si ascenderit uulpis: transibit
 murum eorum lapideum. Audi-
 ds noster quia facti sumus despe-
 ctui: conuerte opprobrium super ca-
 put eorum. Et da eos in despecti-
 onem in terra captiuitatis. nec
 opias iniquitatem eorum. et pecca-
 tum horum coram facie tua non
 deleatur: quia iriserunt edifi-
 cantes. Itaque edificauimus mu-
 rum et coniunximus totum usque
 ad partem dimidiam: et prouo-
 catum est cor populi ad operandum.
 Factum est autem cum audisset
 sanaballath. et tobias. et ara-
 bes. et ammanites. et azou. quod
 obducta esset ciuitas muri ie-
 rusalem: et quod cepissent inter-
 rupta concludi. irati sunt ni-
 mis. Et congregati omnes pari-
 ter ut uenirent et pugnarent
 contra ierusalem. et mobrentur in-
 sidias. Et orauimus dominum nostrum. et